

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

דף כז.

1. א"ל רבי יוסי וכי היכן מצינו מילה לשמה, וקשה הלא רבי יוסי גופיה קאמר ביבמות מו: שמי שבא לפנינו ואמר שמל עצמו ובא לטבול לגירות צריך להטיף ממנו דם ברית שמא הוא גבעוני מהול ומשמע דס"ל דבעי מילה לשמה?
  2. תוד"ה אשה, ביארו שאחר שהיא אינה כשרה למול, ע"כ שמיעוט אותו ולא אותה בא למעט שגם לא צריכה לדאוג לכך שבנה יהיה מהול, וקשה כיון דהיא בעצמה פסולה למול גם לא תוכל לעשות שליח שימול, דכל מידי דלא מצי איהו למיעבד לא מצי שווייה שליח?
  3. דאמרה לאיניש אחרינא ועבד, וקשה למי יכלה לומר, הרי משה בלוע בפי המלאך וכל ישראל משועבדים במצרים?
  4. אתיא איהי ואתחלא ואתא משה ואגמרה, וצ"ע מאי שנא משחיטה דאם התחיל נכרי וגמרה ישראל שהיא פסולה (וי"ד ב' י')?
- מנין למילה בעכו"ם שהיא פסולה וכו', והמקור מהפסוקים שנאמרו במילתו של א"א, ומזה מסתפק בעבודת עבודה, מה הדין לפרוע את המילה ע"י נכרי, דכיון שלא ניתנה לאברהם אבינו לא נאמרו עליה האאי קראי, או שאחר שניתנה לבני ישראל נכללה בפרשת מילה שנאמרה בתורה ויל"ע.

ור"י אמר המל ימול, ומה שלעיל היתיר מילה ברופא מומחה, עי' תורת חיים ולחם סתרים

וגבנוני מהול, עי' ריטב"א דבוא מבני קטורה, ועי' בדבריו מה שהוכיח מכאן למחלוקת רש"י והרמב"ם האם בבני קטורה נצטוו למול הם זורעם אחריהם או רק הם, ואם פסל כאן את מילתם ראה שזרעם אחריהם לא נצטוו למול, ובראב"ד מחלק דאף שנצטוו למול אינם בכלל ואתה את בריתי תשמור וכעין זה כתב בחשק שלמה, ובשאלת אריה מט' מחלק שלא נצטוו על הפריעה ובחלק זה פסולה מילתם אף אם הם עצמם פרועים.

ישראל שמתו אחיו מחמת מילה, עי' מרחשת ח"א כ' וז' שדן בגדרו של מי שאינו ראוי מחמת סכנה ותלה זאת במחלוקת רש"י יבמות ע. ותוס' זבחים כב: בערל שמתו אחיו מחמת מילה אי יכול לאכול בתרומה, עיי"ש.

תוד"ה איכא, דנו אי ישראל מומר לערלות יכול למול, ועי' הגהות רעק"א וי"ד רסד' א' שגם במומר שלא לתיאבון כשר למול אף שפסול לתפילין, והחילוק הוא דהתם יש היקש וכתבתם וקשרתם וכשר רק מי שקושר בפועל תפילין על ידיו.

אם אמר לו סם פלוני יפה, סם פלוני רע וכו', וליקח ממנו את הסם אסור, עי' רמב"ם הל' רוצח יב' י', ובב"י קנה', וכיום כנראה סמכו על מה שהתרופות סגורות ומפוקחות וההוראות מצויות.

ע"ב

רש"י ד"ה ספק, שודאי יקטלנו, ועי' אג"מ וי"ד ח"ג לו' שהכוונה על דרך הרוב, והראיה מהסיפא שבדאי מת מתרפאין שמא יצילנו, ועי"ש שביאר באורך איך מסתדר עם המציאות בימינו. ומכאן דנו הרבה אחרונים האם מותר לעשות ניתוח מסוכן שעלול לקרב מיתתו בשביל להציל את החולה לחי' שעה, עי' שו"ת אחיעזר ח"ב י"ד טז, חידושים וביאורים ג' ב', ואג"מ וי"ד ח"ב נח', דברי יצ"ב י"ד ריט'.

שני מינות דמשכא, ועי' תוס' מתי זה נאמר, וכן הא דאיתא בפסחים כה. אין מתרפאים בעצי אשירה באיזה אופן קאי, ועיי"ש ר"ן דקאי אפילו באופן שאינו מודה בע"ז.

תוד"ה יכול, במה שכתבו דרשאי להחמיר ע"ע ולמסור נפשו בשאר המצוות, והרמב"ם יסוה"ת ה' ד' חולק, וכן הרמב"ן בתורת האדם שער הסכנה, ולהלכה עי' שו"ע ריש קנ"ו ובב"ח שם, ועי' תרומת הדשן קצט'.

בפרהסיא, עי' ש"ך קנ"ד ודרכי תשובה שם שנחלקו אי בעי עשרה רואים, או סגי בעשרה יודעים וכמו שמקשה אצל אסתר פרהסיא הוי, או שיש לחלק בין עריות שתמיד גוף העבירה בסתר לבין שאר עבירות.

כל מכה שמחללין עליה שבת, עי' רא"ה וריטב"א דלא שעכשיו מחללין, אלא שעלולה להביא לחילול שבת.

תוד"ה כל, ע"ע בעל המאור, ורמב"ן במלחמות, ור"ן, ומה שכתבו שברופא מומחה מותר להקיז דם ולהתרפאות, והר"ף והרמב"ם השמיטו הלכה זו, ותמה עליהם בב"י וי"ד קנה' וי"א שכן איתא בירושלמי לאסור גם מומחה, וכתב הב"ח דמנהג העולם להקל, וכן פסק בשו"ע.

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"י וכדו'

1. כן הקשה התוס' ישנים שם, ובחתי"ס מחלק בין גוי שבא להתגייר שהוא צריך מילה לשמה שכן לא נכנס לברית, אבל ישראל כבר נכנסו לברית וקיום המילה הוא אחד מפרטי המצוות אצלם בזה ס"ל לר"י דא"צ לשמה, ועוד יש לחלק שסגי בחד מינייהו שיכוון המוהל או הנימול, ובגוי שנימול ליכא שום כוונה.
2. עי' קובץ הערות עו' יח' שתירץ דיש מעשים שכל הכוח לעשותם הוא מכוח שליח כמו לגרש אשת חבירו, ויש מעשים דבעי לפרשת שליחות רק כדי שיתייחס לחבירו וכמו גניבה, ובזה לא נאמר הכלל של כל היכא דאיהו לא מצי עביד וכו', וכאן גם לעצם המעשה לא בעי שליחות, וביחוד אם נאמר דבמילה התוצאה המצוה ולא עצם המעשה שאז ודאי שאין חסרון של איהו לא מצי וכו', שזה רק בשביל לייחס לו את העשייה, אבל התוצאה מתייחסת אליו בלא"ה.
3. כן הקשה האמרי צבי, ות"י דצ"ל שכל החסרון של בני קטורה הוא רק אחרי שנתחדש מילה אצל ישראל בהר סיני, אבל קודם לכן חיובם של ישראל ובני קטורה היה שווה, ועי' מש"כ לעיל.
4. כן הקשה בעבודת עבודה, ולכאורה החילוק הוא דהתם עצם מעשה השחיטה הוא המצוה, ולא התוצאה של כרות רישא, אבל הכא העיקר הוא התוצאה של גילוי העטרה וממילא הגומר הוא הקובע.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-0795255901